

Építőmunkások kitüntetése

Az építők napja hagyományos ünnepe az építőiparban dolgozóknak. Az építőmunkásokat köszöntő ideai programsorozat pénteken kezdődött az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének székházában. Az ünnepségen részt vett **Brutó János**, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke.

Gyöngyösi Istvánnak, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete főtákarának megnyitóját követően **Borbándi János**, a Minisztertanács elnökhelyettese köszöntötte az építőket. Ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy az építőiparban eredményesek voltak azok az erőfeszítések, amelyeket az építési igények és kapacitások egyensúlyának megteremtésére, a termelési szerkezet korszerűsítésére, a minőség, a hatékonyság, a szervezettség javítására tettek.

A továbbiakban **Borbándi János** a feladatokról szökött, majd a kiemelkedő munkát végző építőmunkásoknak **kiüntetések**et nyújtott át. A **Munka Erdemrend** arany fokozata kitüntetésben részesült **Száva István**, a Vegyterv főépítésze, **Rajnai János**, a 26. sz. Állami Építőipari Vállalat építésvezetője, **Dévényi Sándor**, az ÉVM munkaügyi és szociálpolitikai főosztályának helyettes vezetője, **Hajdú Elemérné**, az ÉVM továbbképző központ osztályvezetője, **Timpauer Gyula**, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete Fejér megyei bizottságának titkára és **Tölgyesi Félix**, a 22. sz. Állami Építőipari Vállalat brigádfővezetője. A **Munka Erdemrend** ezüst fokozatát 15-en, bronz fokozatát pedig nyolcan kapták meg.

A **Kiváló Munkáért** ki-

tüntetést — **Abrahám Kálmán** építésügyi és városfejlesztési minisztertől — 95-en vették át.

A **Délmagyarországi Tervező Vállalat** tegnap tartotta az építők napját. Az ünnepi beszéd után **Deák Ferenc** igazgató kitüntetésekkel, a törzsgárdatagoknak elismeréseket adott át. Az építésügyi és városfejlesztési miniszter **Kiváló Munkáért** kitüntetésben részesítette **Molnár Ferenc** termelési igazgatóhelyettesét, **Somogyi János** szakfőmérnököt, **Varga Imre** osztályvezetőt, **Nagy Erzsébet** szakosztályvezetőt és **Horváth Lajos** irányító tervezőt. Vállalati **Kiváló Dolgozó** kitüntetést hatan kaptak. Két dolgozó a 30 éves, hat a 25 éves, hét pedig a 20 éves törzsgárdatagságért kapott elismerést és jutalmat.

A jótékonykodás ártalmai

Sajtóban, rádióban, tévében sokat foglalkoznak mostanában a mozgássérültekkel, a csökkent munkaképességűekkel, szellemi fogyatékosokkal. A rokkantak évének nyilvánított idej esztendőben természetes ez: igyekeznek a közvélemény figyelmét hangsúlyozottabban ráirányítani a segítségre szoruló problémáira, a velük való törődés esetleges gondjaira.

Sokszor mégis lehangolják ezek a tudósítások, pedig hasznosak. Nem a tartalmuk, közölt tényeik, hanem inkább amiatt, hogy a részvét, a sajnálkozás hangján szólnak a különféle okokból hátrányos, néha nehéz helyzetbe jutott emberekről. S ezzel a jangvételrel rendszerint adományokra, vagy más segítségre akarnak serkenteni.

Kell a segítség sok sérültnek, olykor anyagi segítség is. A szociális gondok azonban nálunk nem jótékonyvási kérdések. Baleset következtében mozgásképtelenné vált rokkantak tolokocsija például nem függhet senki jószívűségétől, nem lehet adomány. S ha egy brigád elkészíti, mert nem kapható, s motort is szerel rá, ne azért tegye, hogy jótékonykodjék. Az adomány megalazza a rászorulókat, akinek a sorsa mások irgalmától függ, s ezért hála van kötelezve minden odavetett krajcárért is. A jószívű adakozó és a hálaalkodó elfogadó — pofon az emberi méltóságunknak.

Az egyenlő esély elve rendszerünk alapelve. Nemcsak a jó eszű tanvai gyerek továbbtanulását kell segíteni, a bármilyen okból csökkent esélyeket is ki kell egyenlíteni. S ez nem lehet csupán karitatív tevékenység. A társadalmi egyenlőségnek és annak az emberiségnek, humanizmusnak az alapkövetelménye, amely rendszerünk legfőbb ismertetőjegye.

Pénztárcánkra célozva, sajnálkozásával senki se akarjon hát könnyekre fakasztani, bármilyen fontos és sürgős lenne is sok esetben az azonnali segítség. Arra figyelmeztessen, hogy a szocializmus kiteljesítésének nagy munkájában, a rokkantak egyenjogúsítása terén is vannak még feladataink, s jelenlegi viszonyaink közt e feladatok megoldásához még sokszor esélyre is szükség van. Sajnos, hivatalos szervezetek sem mindig az egyenjogúság, az egyenlő esély megteremtésének érdekében végzik idevágó munkájukat, hanem olykor a jószívű nagybácsi képeben tetszelegnek. Elvárják a kérelmezést, s a juttatásért a halált, lehetőleg az ügyintéző név szerinti sajtódicserétevel.

A legfőbb veszélye ennek az egvényi jótékonykodásnak az egység megbontása: a beteg, a sérült a rokkant kívül kerül a társadalmon, gondot okozó teherre válik. Sokan odáig jutnak, hogy közéjük sorolják a nyugdíjasokat, az öregeket is, s valami külön, nem kötelező, hanem jószívűségből fakadó adakozásnak tekintik, ha néha egy kis süteménnyel, kirándulással kultúrmisszonnal segítenek pótolni azt, ami a teljes emberségből még nem valósulhatott meg, mert szűkösek az anyagi viszonyaink.

A másik veszélye a karitatív szemléletnek a már ugyancsak elterjedt nézet: a sérültek, a rokkantak gondozása, egyenlő esélyeik megteremtése kizárólagosan állami feladat. Ha államunk nem gözői, hát adakozunk, fölajánlunk, épüljenek csak az otthonok, intézetek, szakszerű személyzettel, ők jobban tudnak majd bánni a lakóikkal, ellátják őket. Esetleg karácsonykor meglátogatjuk őket és igen, szóljanak, ha elromlik a vízcsap...

Igy szigetelődik el, így rekesztődik ki a társadalomból, a közösségből, a közösség életéből éppen az a személy, akinek fokozottabb mértékben lenne szüksége a közösségre ahhoz, hogy megtarthassa emberi méltóságát, hogy érezze, rá is szükség van még, rá is számíthatnak, ő is hasznos és nélkülözhetetlen tagja társadalmunknak, a mi új világunknak.

Ezért kap most nálunk egyre nagyobb hangsúlyt a rehabilitáció: az ellátás nem fejeződik be az orvosi gyógyítással, hanem kiterjed arra is, hogyan térjen vissza a dolgozók közé, milyen munkára alkalmas a sérült, a rokkant, akinek régi munkaképessége nem állt helyre egészen. „Csökkent munkaképességű”, mondtuk eddig, hivatalosan is. Ezzel csökkent értékű emberré is minősítettük. „Változott munkaképességű”, mondja egy új határozat, helyesen, tiltva a „csökkent” jelző használatát.

Igen, a szó is fontos. Aki a szakmáját nem tudja folytatni, de másutt még kiválóan megállhatja a helyét, miért volna csökkent munkaképességű, főleg pedig csökkent értékű ember?

A szóhasználat a gondolkozásmód tükrö. Remélhetőleg az új elnevezés nemcsak a papírtól, udvariasságból született, sőt bizonyos vágyok benne, hogy már a szavakban is kifejezésre juttatjuk az örömdeszenen változott felfogást.

Rajtunk áll, hogy elveinket hogyan valósítjuk meg, nemcsak a munkában, hanem gondolkodásunkban, magatartásunkban — s még a szóhasználatunkban is.

H. J.

Egy hét — egy lépcsőház

Nagy László felvétele

A Bokros József vezette brigád

Hárman emelik az ötszintes panelház hátsó bejáratának vaskapuját, **Bokros József** brigádvezető a kapu sarkára alá csúsztatja az éket. Ezen a kapun jár majd ki-be, akinek a szegedi-rökusi lakótelep 317-es épületében utalják ki a lakását.

Tropusi hőségben vonulunk kissé félre a brigádvezetővel, hogy munkájukról kérdezzem, 1968-ban, a DELEP 714-es üzemével egységben alakult a Március 15-e brigád, 15-16 törzstagja azóta is együtt dolgozik. A teljes brigádban most 22-en vannak.

A Március 15. brigádnak az a dolga, hogy befejezze az építkezéseket. Kulcsra készen adják át az épületeket; ők javítják ki a panelcsatlakozás hibáit, falaznak a földszinten, helyére teszik az ajtókat, ablakokat, vakolnak, kubikos munkát végeznek.

— Aki lakásra vár, gyakran kérdi: miért haladnak olyan lassan a befejező munkák?

— Mert kevesen vagyunk. Összeszerelik a panelt, van, hogy rá három hónapra kerülünk oda. A mi brigádunk körülbelül egy hét alatt teszi rendbe egy négyemeletes épület egy lépcsőházát. Attól is függ, az előttünk járók milyen állapotokat hagynak maguk után.

— Gyakran emlegetik: laza a munkafegyelem az építőknél.

— Itt sem lazább, mint másutt. Tudok én ipari üzemet, ahol sokkal többet elmennek. A munkafegyelem — akár jó, akár kevésbé — vezetési kérdés. Itt is, másutt is.

— Milyen épületek viselik kezük nyomát?

— Szegeden, Hódmezővásárhelyen, Budapesten lakótelepi lakások. Algyőn az összes „olajos” lakást mi fe-

jeztük be. Mezőkovácsházán a 225 vagonos gabonasiló építésében vettünk részt.

— A megbízható munka elismerése, vagy éppenséggel kitolás, ha a Szegeden lakó munkásoknak másutt kell dolgozniuk?

— Egyik sem. A vállalat lakásokat épít más városokban — Budapesten is. Megszabják a 714-es üzem feladatát, az üzem pedig megszabja a miénket. El kell végezni. Más kérdés, hogy nem örülnek a brigádtagok, ha itt kell hagyni egy időre a családot. A feleségek is dolgoznak, segíteni kellene az otthoni munkában, gyerekeikkel. A cég megéri, ha valaki nehéz helyzetben van, kap más munkát Szegeden. De aki tud, az jön oda, ahol a feladatot el kell végezni.

— Mindenki mindent csinál, vagy van valamilyen munkamegosztás a brigádon belül?

— Mindenki azt csinálja, amire éppen szükség van. Két idős, nyugdíj előtt álló brigádtagunk van, a többiek középkorúak, vagy fiatalok.

— Mint brigádvezető, kiket tart a kollektiva magjának?

— Horváth Gyulát, Kovács Pált, Kovács Mihályt, Tápai Sándort, Gábor Istvánt, Ördög Józsefet, Ördög Sándort, Rác András.

— Mennyit keresnek?

— Négy-ötezer forint közt.

— Differenciálás?

— Különbözik a személyi besorolás is. A prémiumot pedig úgy osztjuk el, ki hogy megérdemli. Három-négyezer forint különbségek adódnak.

— Mit szeretnének?

— Bemenni a városba, hagyományos munkára. Olyanra, amelyik szakmailag nehezebb. Mert kemény munka a betonozás, nehéz kubikolni,

de nem kell hozzá szakképesség. A munkánk egy része takarítás. Ezt is szívesen átengednénk másnak — ha lenne rá jelentkező. Kubikos sincs: az egy-két idősebb, aki még megmaradt hírdomónak, pár év múlva nyugdíjba megy. A mai fiatalok pedig már nem mennek kubikolni.

— A brigádmozgalomban milyen eredményeket értek el?

— Négyeszer aranykoszorús szocialista brigád vagyunk. Háromszor nyertük el a Vállalat Kiváló Brigádjára címet, most a plakettet is. Bokros József szemé sarkából a helyére kerülő ajtó felé nézeget. Mindenki teszi a dolgát. Szemközt, az ötemeletesben már laknak. Két kisfiút átsettenedik a poros betonúton, tágra nyílt szemmel nézik a felvonót.

Tanács István

Holnap

Építők napi ünnepség Szegeden

Holnap, vasárnap reggel kezdődik a hagyományos építők napi ünnepség Szegeden, a DELEP SC Szőregi úti telepén. Hat órától horgászversenyt, nyolc órától sportmérkőzéseket kezdenek. Ugyancsak nyolc órakor nyílt a népi iparművészek vására, 9 órától repülőmodell-bemutatót láthatnak az érdeklődők.

Tíz órakor tartják a sportcsarnokban az ünnepi nagygyűlést, ezután női torna, autómódel-bemutatók ke-

Befejeződött az ellenőrzési akadémia

Tegnap délelőtt Szegeden konzultációkkal ért véget a II. Nyári Ellenőrzési Akadémia négynapos rendezvény-sorozata. Dr. Budai György, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság ellenőrzési munkabizottságának elnöke összefoglalójában külön is kiemelte; ezúttal lényegesen előbbre léptek problémáik megoldásában a két évvel ezelőtti helyzethez viszonyítva.

Szovjet mezőgazdászok látogatásai

A testvérmegyei kapcsolatok keretében a hét eleje óta megvénben tartózkodó szovjet mezőgazdasági szakemberek delegációja **Leonid Szemnyikov**, az UKP Odessza Területi Bizottságának osztályvezető-helyettesének a vezetésével tegnap, pénteken két termelőszövetkezetbe látogatott.

Rövid városnézés után délelőtt az Odessza területi kolhozok 11 tagú küldöttsége a szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezetbe érkezett. **Kotogány Mihály** tsz-elnök üdvözölte a vendégeket, majd ismertette az 5100 hektáros szövetkezet gazdálkodását. A tájékoztató rész vett **Berta István**, a szegedi városi pártbizottság titkára és **Gyuris Szilveszter**, a megyei tanács vb. mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának helyettes vezetője is.

A szovjet mezőgazdászok ezután megtekintették az algyői út mentén épülő 6,5 hektáros kertészeti telepet, ahol találkoztak az építkezésben részt vevő szovjet dokrokl.

A delegáció a délutáni útiúkra elkísérte **Ocskó** órákban ellátogatott a forrás-küti Haladás Termelő-

szövetkezetbe. **Sándor Tibor**, a közös gazdaság elnöke tájékoztatta a vendégeket a 7500 hektáros homoki szövetkezetben folyó sokszínű gazdálkodásról, a területi adottságoknak megfelelő mezőgazdasági kultúrákról, illetve termelési eredményeiről.

A szovjet szakemberek megtekintették a 10 hektáros kertészeti telepet, majd **Péter Mihály** tsz-tag háztáji kisgazdaságát, ahol állattartással foglalkozik. Mezőgazdászok a tsz termélnegiaszhasznosításával épített baromfitelepét, majd az üllési határban lévő nagvízemi telepítésű szőlőt és a 150 hektáros burgonya táblát. Végül ellátogattak Vass István tsz-tag háztáji gazdaságába, ahol 500 négyzetméternyi föld alatt zöldség haitatással, a megyei tanács vb. mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának helyettes vezetője is.

A vendégeket forrás-küti útiúkra elkísérte **Ocskó** órákban ellátogatott a forrás-küti Haladás Termelő-

szövetkezetbe. **Sándor Tibor**, a közös gazdaság elnöke tájékoztatta a vendégeket a 7500 hektáros homoki szövetkezetben folyó sokszínű gazdálkodásról, a területi adottságoknak megfelelő mezőgazdasági kultúrákról, illetve termelési eredményeiről.